

CONSIDERAȚII PRIVIND UN POSIBIL DEPOZIT MONETAR
DE SECOL XII DE LA MOGOȘEȘTI, JUDEȚUL OLT

IOAN ANDI PIȚIGOI*

Pentru a înțelege cu adevărat viața socială și economică a secolelor XI-XIII, secole sărace în izvoare și informații scrise, trebuie să apelăm în primul rând la elementele de ordin numismatic care ne pot edifica în cunoșterea mentalității populațiilor din spațiul românesc și ne pot oferi o largă imagine asupra vieții cotidiene și politice din acest areal.

Monedele provenite din tezaure și descoperiri izolate se pot cataloga pe criteriu geografic ținând cont de direcția de proveniență a acestora sau de sistemul monetar în care se încadrează. Astfel, avem următoarele categorii:

- monede provenite de la sudul Dunării: bizantine, cu o amplă circulație în secolele XI-XII, sârbești în secolul al XIII-lea aparținând lui Ștefan I Uroș, Ștefan Dragutin, Ștefan al II-lea Milutin, dinari ai banilor Slavoniei¹, și, nu în ultimul rând, imitații bulgărești ale monedelor bizantine sau monede autohtone;

- monede provenite prin intermediul populației maghiare: acestea se pot clasifica la rândul lor în mai multe categorii: germane, maghiare, engleze, franceze, venețiene, boeme;

- monede orientale, reprezentate prin dirheimi tătărăști și, rar, monede arabe.

În continuare ne vom îndrepta atenția asupra monedelor provenite din vestul și centrul Europei, deoarece devin factorul dominant în circulația monetară transilvăneană a secolelor XI-XIII.

În această zonă, deși primele monede maghiare atestate sunt și primele emisiuni ale Regatului Ungariei, și anume dinarii de argint emiși de către Ștefan I (1000-1038)², sursele istorice ne descriu o economie semimonetară

* Muzeul Județean Argeș, Pitești.

¹ Un astfel de dinar banal slavon emis în numele regelui Ungariei, Ladislau al IV-lea Cumanul (1272-1290), a fost găsit, în 1920, la Biserica Domnească din Curtea de Argeș; Vezi Octavian Iliescu, *The history of coins in Romania*, București, Editura Enciclopedică, 2002, p. 40.

² Costin C. Kirițescu, *Sistemul bănesc al leului și precursorii lui*, vol. I, București, Editura Academiei, 1964, p. 68.

bazată pe monedă și, în același timp, pe troc. Acest lucru este susținut de unele tezaure de argint tocat, nemonetarizat, descoperite la Streja, Cârțișoara și Amnaș³.

Un prim document care atestă folosirea bunurilor, și nu a banilor, este o danie din anul 1075, a regelui Geza I, oferită mănăstirii Sfântul Benedict.

„În marginea cetății Bihor am dat satul ce se cheamă Artand, o sută douăzeci de case cu insula din vecinătate. Slujba lor este de a da în fiecare an douăsprezece porci de cinci ani și douăsprezece măsuri de miere și trebuie să slujească abatelui mereu atât vara cât și iarna cu doi cai⁴...”

Un alt document apare abia în anul 1165. Este vorba de o danie acordată Sfintei Mănăstiri Margareta, actualmente aflată pe teritoriul Slovaciei, de către fiul lui Geza, regele Ștefan al II-lea.

„... toți cărăușii de sare care vor trece prin poarta Meseș să dea de fiecare car pomenitei mănăstiri câte un bolovan de sare din cea aparținătoare regelui⁵”.

O primă mențiune a folosirii banilor o avem din anul 1181, când regele Ungariei Bela al III-lea întărește Sfintei Mănăstiri Maria, întemeiată de comitele Kolcsey lângă Someș, o serie de privilegii printre care și obligativitatea locuitorilor din împrejurimi de a plăti o taxă către mănăstire.

„...satul este dator să dea în fiecare an bisericii un bou de trei ani, un porc de un an, o găleată de miere, fiecare casă câte douăzeci de dinari, o vadră de bere, o găleată de grâne, o găină, două pâini⁶”.

În secolul al XIII-lea, economia cvazimonetară din Transilvania se transformă într-o economie monetară în care fiecare bun era echivalat în bani. Acest lucru se datorează introducerii, de către coloniștii sași, a mărcii de Colonia, unitate monetară ce cântărea 215 grame de argint⁷. Apar și mărci regionale, cum ar fi marca de Sibiu, echivalată la 206 grame⁸, unitate ponderală întâlnită și cu numele de marcă transilvăneană.

Unul dintre cele mai elocvente izvoare scrise care atestă folosirea mărcii este registrul de la Oradea, în care sunt trecute judecăți și procese, precum și valori ale unor despăgubiri acordate.

În unul dintre aceste procese învinuitul Zama este obligat să-i restituie iobagului Kaluz o slujnică, precum și trei veșminte, *„și pe deasupra o marcă⁹”*. Din altă consemnare în registru, aflăm următoarele: *„Mox, iobagul lui Cosuma,*

³ *Ibidem*, p. 70.

⁴ Mihail Roller redactor, *Documente privind Istoria României* (în continuare, *D.I.R.*), *veacul XI, XII și XIII C, Transilvania, vol. I, (1075-1250)*, Editura Academiei, București, 1951, doc. 1, p. 1.

⁵ *Ibidem*, doc. 8, p. 4.

⁶ *Ibidem*, doc. 13, p. 8.

⁷ Costin Kirițescu, *op. cit.*, p. 72.

⁸ Octavian Iliescu, *op. cit.*, p. 39.

⁹ *D.I.R., C. Transilvania*, vol. I, doc. 15, p. 45.

a învinuit pe omul lui Bartolomeu, anume pe domnul Sorlout, pentru un cal prețuind două mărci, cum a zis pristavul. Pe care cercetându-i Bosou vice-comite curial de Zobolcz i-a trimis, cu pristavul numit Micu, pentru proba fierului roșu la Oradea¹⁰.

Principalele zone de concentrație a descoperirilor monetare o reprezintă zona Banatului, împrejurimile Oradei și Clujului. Pentru secolul al XI-lea dispunem de o cantitate mică de monede. Totuși, se poate afirma că în Transilvania monopolul este deținut de dinarii ungurești, în timp ce la sud de Carpați predomină monedele bizantine. În secolul următor, circulația monetară se intensifică, numărul dinarilor crește el fiind suplinit și de monedă bizantină. În secolul al XIII-lea, apar schimbări drastice în cadrul circulației monetare, moneda bizantină dispare aproape total pe fondul crizei Imperiului Bizantin, criză culminată cu înființarea Imperiului Latin de Răsărit, iar devalorizarea dinarului unguresc duce la răspândirea în circulație a noi specii monetare, cum ar fi dinarii de Freisach. Ponderea monedelor maghiare din Transilvania, în cele trei veacuri, arată astfel: sec. XI 98%, sec. XII 87%, sec. XIII 31%¹¹.

În afară de monede cu valoare de dinar și obol, mai este întâlnit și un nominal mai mic numit bracteat, specific secolului al XI-lea. Se diferențiază de restul monedelor prin iconografia identică atât a reversului cât și a aversului, sau prin baterea doar a unei fețe. În timpul lui Bela al III-lea, se bat și monede de bronz¹², un lucru neobișnuit pentru epocă. Există două tipuri monetare; primul, se apropie ca iconografie și tehnică de batere cu aspronii bizantini și are reprezentat pe revers pe însuși Bela, însoțit de un alt personaj, probabil soția sa, Agnes de Chatillon, sau fratele său, Ștefan al III-lea, iar pe avers este reprezentată Fecioara Maria. Cel de al doilea tip este considerat drept o monedă de necesitate; lucrul cel mai ciudat este iconografia ce prezintă o scriere semiarabă. De menționat este faptul că regele Bela și-a petrecut adolescența la curtea împăratului bizantin Manuel I. Acesta neavând moștenitori pe linie masculină dorea prin intermediul unei alianțe matrimoniale între fiica sa, Maria, și Bela să ofere chiar tronul Imperiului Bizantin viitorului rege al Ungariei.

În spațiul românesc sunt prezente monede maghiare emise de 23 de regi ai Ungariei: Ștefan I, Petru, Aba Samuel, Andrei I, Bela I, Solomon, Geza I, Ladislav I, Coloman, Ștefan al II-lea, Bela al II-lea, Geza al II-lea, Ștefan al III-lea, Ladislav al II-lea, Ștefan al IV-lea, Bela al III-lea, Emeric, Ladislav al

¹⁰ *Ibidem*, doc. 11, p. 44.

¹¹ Ioan Sabău, *Circulația monetară în Transilvania secolelor XI-XIII, în lumina izvoarelor numismatice*, în „Studii și Cercetări de Numismatică”, II, București, Editura Academiei, 1958, p. 278-279.

¹² Vezi Ana Maria Velter, *Moneda de bronz a lui Bela al III-lea. Emisiune de război sau încercare de aliniere la sistemul monetar bizantin?*, în „Cercetări Numismatice”, VII, 1996, p. 134-136.

III-lea, Andrei al II-lea, Bela al IV-lea, Ștefan al V-lea, Ladislau al IV-lea și Andrei al III-lea.

Începând cu secolul al XII-lea, din cauza deprecierei monedei maghiare, în Transilvania își face apariția moneda germană, reprezentată în special prin denarii de Freisach și dinarii Vienezi, cu o greutate și un titlu al argintului net superioară dinarilor maghiari. Greutatea lor variază între 1, 88 și 0,98 g¹³.

Deși tipul monetar poartă denumirea de Freisach, el aparține mai multor monetării cum ar fi: Reichenburg, Rann, Pettau, Graz, St. Veit, Landstrass, Vilach, Windischgratz, Gutenwert, Aquileia¹⁴, și, nu în ultimul rând, Koln, care, prin cancelarul Philip de Heinsberg crează o monedă cu iconografie proprie față de monedele Fraisach, înlocuind turlele bisericii de pe revers cu steaguri.

Un tezaur interesant de monede germane care, din păcate, nu se păstrează în totalitate este cel de la Slimnic, jud. Sibiu. A fost descoperit în perioada interbelică și prezentat Muzeului Arheologic din Cluj, unde i-a atras atenția lui Constantin Daicoviciu. Acesta trimite tezaurul la Viena numismatului Bernard Koch pentru identificare. Componenta este următoarea:

- doi pfeningi saxoni, patru denari de la împărații Otto al II-lea, Otto al IV-lea, Konrad I, Otto al V-lea, cinci denari emiși la Spandau, precum și pfeningi emiși de episcopii Ludolf și Eberhard¹⁵.

Un alt tezaur ce prezintă o particularitate unică este cel de la Gaiu Mic, jud. Timiș, unde a fost găsită și o monedă de la Frederic I Barbarossa, dar poate cel mai important tezaur de monede germane este cel de la Deta, jud. Timiș.

Tezaurul a fost descoperit la 30 noiembrie 1880 pe pământul farmacistului Emil Braumuller, de către argatul acestuia. Descoperitorii predau tezaurul autorităților locale, care îl trimit președintelui Asociației de Istorie și Arheologie din Timișoara, Sigismund Ormoș. Acesta, la rândul său trimite tezaurul Muzeului din Budapesta. Monedele ajung înapoi la Ormoș, iar în 1889 sunt trimise la Viena numismatului Francisc Reiman.

În publicații tezaurul de la Deta însumează 10.000 de monede, este vorba clar de o greșeală, numărul de 10.000 reprezentând toată colecția lui Ormoș pe care o trimite la Viena pentru evaluare. În realitate, tezaurul a avut 2091 de piese, o parte din ele pierdute în lungul său pelerinaj, fiind împărțite între Braumuller, Ormoș, Reiman și Muzeul din Budapesta, lucru ce reiese

¹³ Idem, *Considerații de ordin economice și politic privind începutul pătrunderii monedelor vest europene în Transilvania*, în „Cercetări Numismatice”, VII, 1996, p. 138.

¹⁴ Constanța Știrbu, *Un tezaur din sec al XIII-lea descoperit la Sâmbeteni, jud. Arad*, în „Cercetări Numismatice”, II, 1979, p. 47-60.

¹⁵ K. Horedt, *Un tezaur de monede medievale germane din secolele XI-XIV găsit la Slimnic*, în „Studii și Cercetări de Numismatică”, III, București, Editura Academiei, 1975, p. 255.

dintr-o notă a primăriei din Deta¹⁶, unde sunt menționate 2,450 kg de argint.

Alte tezaure importante au mai fost descoperite la Sălacea, jud. Bihor - 800 de monede¹⁷, Cenad - 987 de monede¹⁸, Sâmbeteni Arad, tezaur cu aproximativ 400 de monede, dintre care o monedă extrem de rară din monetăria orașului Hamm și Surdărau cu aproximativ 1.500 de piese.

Un alt capitol în circulația monetară a secolelor XI-XIII îl reprezintă monedele franceze și englezești, sterlingi și groși de Tours. Ca emitenți, amintim pe Filip al IV-lea cel Frumos, Wilhelm al II-lea, Henric al II-lea, Ioan fără de Țară, Richard Inimă de Leu și Henric al III-lea.

Tipul englezesc este cunoscut drept Henric al III-lea, și își face apariția în Transilvania, în secolul al XII-lea, prin intermediu negustorilor din zona Rinului, favorizați de către regele englez prin acordarea dreptului de depunere a banilor la Londra. Un al doilea moment al pătrunderii monedei englezești în Transilvania este legat de luarea ca ostatic a lui Richard Inimă de Leu de către ducele Leopold al Austriei. Pentru a fi eliberat, Richard este nevoit să plătească o serie de subsidii.

Comparativ cu monedele engleze, cele franceze sunt în număr foarte mic. Dintre acestea, merită să amintim patru groși de Tours din tezaurul de la Amnaș, județul Sibiu, emiși în vremea lui Filip al IV-lea cel Frumos, doi turnois denari de aramă găsiți în săpăturile de la Păcuiul lui Soare, sunt imitații ale monedelor originale emise de Guillaume de Villecardouin, principe de Achaia și o monedă a orașului Melle, provenită din Muntenia, localitatea Zimnicelele, jud. Teleorman.

Sporadic, pe teritoriul României apar și monede italiene ale dogilor venețieni Triepolo, Donaldò și Jaccopo Contarini sau monede din Boemia, emise de Otocar al II-lea și Venceslau al II-lea.

Chiar dacă nu sunt monede pătrunse prin intermediul maghiarilor sau coloniștilor germani, merită să amintim faptul că la Isaccea sfârșitului de secol al XIII-lea se dezvoltă o monetărie autohtonă ce combină atât iconografia dirheimilor tătărăști, cât și cea a foliarilor genovezi. Aceste monede sunt emise de despotatul de Isaccea, sau Saquci, cum era numită de tătari, în perioada de autonomie pe care orașul a avut-o față de hanul Hoardei de Aur, Noghay¹⁹ (1285-1295). Tipul monetar are reprezentat pe avers tamgaua hanului, iar pe

¹⁶ Adrian Bejan, *Documente privind conținutul și componența descoperirilor monetare de la Deta, jud. Timiș, din anii 1880-1881*, în „Cercetări Numismatice”, V, București, 1983, pp. 53-64.

¹⁷ Constanța Știrbu și Ana Maria Velter, *Aspecte ale circulației dinarilor de Freisach în Transilvania în secolul al XIII-lea*, în „Cercetări Numismatice”, VII, București, 1996, pp. 141-147.

¹⁸ Ioan Sabău, *op.cit.*, p. 284.

¹⁹ Ernst Oberlender Târnoveanu, Irina Oberlender Târnoveanu, *Noi descoperiri de monede emise în zona gurilor Dunării în secolele XIII-XIV*, în „Studii și Cercetări de numismatică”, IX, București, Editura Academiei, 1989, pp. 121-122.

revers legenda IC- XC, fiind unele din puținele monede ce combină o iconografie creștină cu una orientală.

În urma analizării speciilor monetare care au circulat pe teritoriul românesc, putem trage concluzia că populațiile autohtone au fost deschise relațiilor comerciale atât cu Peninsula Balcanică, cât și cu Europa Apuseană. Circulația monetară a nominalurilor mici de argint se termină odată cu reforma monetară întreprinsă de Carol Robert de Anjou, inițiatorul unui sistem monetar cu nominale mai mari și inclusiv monedă de aur.

Monede ungurești sunt prezente și la sud de Carpați, în Oltenia, ca de exemplu descoperirile de la Brâncovani, Mogoșești, Viespești-Sprâncenata, Celeiu, în jud. Olt, și Orlea, în jud. Dolj, precum și un număr mai mare de descoperiri semnalate pe raza orașului Drobeta Turnu Severin. În Moldova se cunoaște un singur tezaur cu monede maghiare, descoperit la Dolhăuți, jud. Vrancea²⁰, alcătuit în totalitate din monede de cupru emise de Bela al III-lea. Alte descoperiri izolate au mai fost făcute la București (două monede Ștefan I, 1 monedă Salomon), Curtea de Argeș (1 monedă Ladislau Cumanul), necropola voievodală de la Cetățeni, jud. Argeș (monedă Bela al IV-lea)²¹ în Dobrogea la Isaccea, precum și în comuna Mogoșești, jud. Olt (2 monede)²². Acestea din urmă se află în colecția Muzeului Județean Argeș și se încadrează în tipologia monetară a regilor arpadieni din prima jumătate a secolului al XII-lea (Koloman, Andrei al II-lea, Bela al II-lea, Geza al II-lea), fiind catalogate ca nominal de obol (fig. 3, 8).

Nu este exclus faptul ca, în relitate, să fie vorba doar de denari cu greutatea și titlul scăzut, sistemul monetar maghiar în cuprinsul secolelor XI-XIII avea un caracter mononominal, singurele subdiviziuni fiind doar bracteatul și monedele de cupru din vremea lui Bela al III-lea.

O altă problemă legată de cei doi denari este atribuirea emitentului. Cele două piese au fost publicate Bucur Mitrea în „Studii și cercetări de numismatică vol. IV” unde autorul le plasează ca aparținând unuia dintre regii maghiari Koloman (1095-1116), Bela al II-lea (1131-1141) sau Geza al II-lea (1141-1161). În realitate, monedele au ca emitent pe Ștefan al II-lea (1116-1131)²³.

În afară de cele două monede publicate de către Bucur Mitrea, în colecția Muzeului Județean Argeș se află alte șase monede având ca emitent pe

²⁰ Ernst Oberlander-Târnoveanu, *Monedă și societate pe teritoriile de la sud și est de Carpați secolele VI-XIV*, Cluj-Napoca, Editura Nereamia Napocae, 2003, p. 162.

²¹ Lucian Chițescu, Anca Păunescu, *Cercetările arheologice din cuprinsul necropolei voievodale de la Cetățeni, județul Argeș*, în „Cercetări arheologice”, VII, București, 1992, p. 52.

²² Bucur Mitrea, *Oboli ungurești din prima jumătate a secolului al XII-lea descoperiți în Muntenia*, în „Studii și Cercetări de Numismatică”, IV, București, Editura Academiei, 1968, p. 409.

²³ Réthy László, *Corpus Numorum Hungariae*, Budapesta, 1899, pl. 5, nr. 78.

acelaș Ștefan al II-lea (fig. 1, 2, 4-7). Deși în registrul inventar cei doi dinari publicați nu au trecut locul de proveniență, ei au putut fi identificați cu monedele cu numerele de inventar 4995 și 5099. Piesa din urmă prezintă un semn distinctiv reprezentat prin două tăieturi de metal, poziționate în raport cu aversul, deasupra și dedesubtul crucii cu capete rotunde.

Nu este exclus faptul ca toate cele opt monede să aibă același loc de descoperire sau să provină dintr-un tezaur găsit în comuna Mogoșești, jud. Olt, de altfel cele două piese deja publicate sunt înregistrate la o distanță mare una de cealaltă, iar înaintea lor și între ele sunt înregistrate celelalte șase monede ungurești.

O altă mențiune legată de descoperirea a doi oboli/denari ungurești, identici ca iconografie cu cei mai sus amintiți, este făcută de către Ion Nania. Autorul acestei descoperii susține că cele două monede au fost găsite în satul Bârlogu, comuna Negrași, împreună cu vârfuri de săgeți, un pinten de călăreț, o potcoavă și un amnar, toate încadrate cronologic în intervalul secolelor al XII-lea și al XIII-lea²⁴. Nu se cunoaște soarta celor două monede provenite din satul Bârlogu, autorul descoperirii nu precizează dacă au fost donate Muzeului Județen Argeș.

Proveniența acestui tip monetar, la sud de Carpați, este pus pe seama unor prăzi de război din timpul expediției unei armate bizantine, conduse de Leon Vtazes și Ioan Ducas, între anii 1161 și 1166. Această expediție a avut ca loc de plecare Dobrogea și a fost îndreptată împotriva Regatului Maghiar, însă nu este cunoscut cu exactitate locul prin care armatele bizantine au trecut Carpații spre Transilvania.

Această ipoteză este susținută de două argumente. Primul dintre ele este descoperirea unor monede maghiare în apropiere de Isaccea, dinarii și obolii ungurești aveau o circulație relativ restrânsă fiind prezenți doar în zonele controlate de regat și nu au fost niciodată o monedă cu un puternic impact comercial asemenea monedelor bizantine.

Cel de-al doilea argument se rezumă la circulația bunurilor în interiorul Transilvaniei, descoperirile monetare și arheologice de origine maghiară aparținând secolelor XI-XII sunt foarte puține în sudul Transilvaniei, ele oprindu-se pe linia Târnavelor²⁵. Bunurile de consum, precum și materialul numismatic, sunt în această zonă în mare parte de sorginte bizantină, iar acest lucru atestă că relațiile comerciale între populațiile de la sud de Carpați și locuitorii regatului arpadian lipsesc cu desăvârșire.

²⁴ Ion Nania, *O ciocnire armată între bizantini și unguri, la nord de Dunăre, necunoscută până azi*, în „Studii și Articole de Istorie”, nr. 23, București, 1973, pp. 38-43.

²⁵ Ana-Maria Velter, *Transilvania în secolele V-XII. Interpretări istorico-politice și economice pe baza descoperirilor monetare din bazinul Carpatic, secolele V-XII*, București, 2002, p. 184.

Descrierea dinarilor maghiari aflați în colecția Muzeului Județean Argeș:

1. Dinar Ștefan al II-lea, AR, 12 mm, 0,34 g.

AV: Cruce în relief cu brațele egale și capetele rotunde alcătuite din două simluni unite. Între cele patru brațe se află câte o globulă urmată de o cruce. Marginea prezintă este scoasă în relief și prezintă striații asemenea unui jnur.

Avers / Revers

RV: Două cercuri concentrice. În interiorul cercului mic se află o cruce cu câte o liniuță poziționată orizontal între brațele ei, iar în spațiul dintre cercuri se află cinci linii orizontale, două linii verticale, un cerc și un triunghi. Nr. inventar 4993.

2. Dinar Ștefan al II-lea, AR, 11 mm, 0,34 g.

AV: Ca mai sus.

RV: Ca mai sus. Între cantoanele crucii triunghiuri, iar între cele două cercuri se află cinci pătrate.

Nr. inventar 4994.

Avers / Revers

3. Dinar Ștefan al II-lea, AR, 11 mm, 0,31 g.

AV: Ca mai sus.

RV: Ca mai sus. Între cercuri șapte linii orizontale și două linii verticale.

Nr. inventar 4995.

Bibliografie: Bucur Mitrea, *Oboli ungurești din prima jumătate a secolului al XII-lea descoperiți în Muntenia*, în „Studii și Cercetări de Numismatică”, IV, București, Editura Academiei, 1968, pp. 409-412.

Avers / Revers

4. Dinar Ștefan al II-lea, AR, 11 mm, 0,35 g.

AV: Ca mai sus, dar cu două globule într-un canton al crucii în timp ce în celelalte trei se află o singură globulă.

Avers / Revers

RV: Ca mai sus. Între cercuri, patru linii orizontale și trei linii verticale.
Nr inventar: 4996.

5. Dinar Ștefan al II-lea, AR,
11 mm, 0,33 g.

AV: Ca mai sus, dar cu două globule între cantoanele crucii.

RV: Ca mai sus. Între cercuri patru linii orizontale și o linie verticală, un pătrat și un triunghi.

Nr inventar: 4997.

Avers / Revers

6. Dinar Ștefan al II-lea, AR,
11 mm, 0,33 g.

AV: Ca mai sus.

RV: Ca mai sus. Între cercuri, patru linii orizontale și două linii verticale și o cruce.

Nr inventar: 4998.

Avers / Revers

7. Dinar Ștefan al II-lea, AR,
11 mm, 0,47 g.

AV: Ca mai sus. O singură globulă între brațele crucii.

RV: Ca mai sus. Între cercuri, opt linii orizontale și două linii verticale și o excrescență de metal în cercul mic datorată baterii defectuase.

Nr inventar: 5040.

Avers / Revers

8. Dinar Ștefan al II-lea, AR,
11 mm, 0,42 g.

AV: Ca mai sus.

RV: Ca mai sus. Între cercuri, cinci linii orizontale și două linii verticale.

Nr. inventar 5099.

Bibliografie: Bucur Mitrea,

Oboli ungurești din prima jumătate a secolului al XII-lea descoperiți în Muntenia, în „Studii și Cercetări de Numismatică”, IV, București, Editura Academiei, 1968, pp. 409-412.

Avers / Revers

CONSIDERATIONS ON A POSSIBLE 12TH-CENTURY
MONETARY DEPOSIT FROM MOGOȘEȘTI, OLT COUNTY.

Abstract

In the numismatic collection of the Argeș County Museum are registered a number of eight Hungarian coins from the 12th century that have Stephen II the issuer on.

Two of these coins were published by Bucur Mitrea, in „Studies and Numismatic Research”, vol. IV, of 1968, provided that they come from a fortuitous discovery performed in the village of Mogoșești, Olt County.

Although Hungarian dinars of the XII-th century rarely occur at South of the Carpathians, the findings being few in number, their origin in this area may be made on account of a booty of war as a result of the Transilvanian expedition, carried out between the years 1161 and 1166 by the Byzantine troops led by Leon Vtatzes and Ioan Ducas.

Taking into account of the present monetary type and the way of recording the pieces in the collection, is not excluded the possibility for all eight coins to come from a single hoard found in Mogoșești, Olt County.